

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет/інститут економічний

Кафедра обліку і оподаткування

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Організація обліку і контролю

Рівень вищої освіти – другий (магістерський)

Освітня програма Облік і оподаткування

Спеціальність 071 Облік і оподаткування

Галузь знань 07 Управління та адміністрування

Затверджено на засіданні кафедри обліку і оподаткування,
Протокол № 1 від 29 серпня 2023 р.

м. Івано-Франківськ – 2023

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Організація обліку і контролю
Викладач (-і)	Василюк М.М., д.е.н., професор кафедри обліку і оподаткування
Контактний телефон викладача	+38(066)4653250
Е-mail викладача	mariya.vasyliuk@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний та заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/developer/course/view/6730
Консультації	Очні консультації: згідно розкладу консультацій
2. Анотація до курсу	
<p>Навчальний курс «Організація обліку і контролю» забезпечує теоретико-методологічні та практичні основи щодо організації обліку і контролю діяльності суб'єктів господарювання, пропонує слухачам набутти теоретичні знання і практичні навички з організації бухгалтерського обліку, контролю та підготовки облікової інформації як основи для прийняття обґрунтованих управлінських рішень на всіх рівнях управління підприємством. Дисципліна забезпечує науково-теоретичну і методологічну основу для формування системи знань з конкретно-прикладних дисциплін.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Формування у студентів сучасної системи знань про організацію обліку і контролю підприємств, нормативно-правове їх регулювання, напрямки та шляхи розвитку і вдосконалення, умови ефективного використання обліково-аналітичної інформації в здійсненні контролю, аналізу та управління підприємством. Набуття студентами теоретичних знань і практичних навичок з організації бухгалтерського обліку, контролю на підприємстві та налагодження обліково-контрольного й аналітичного процесів, орієнтованих та інформаційне забезпечення управлінських рішень.</p>	
4. Програмні компетентності та результати навчання	
<p>ІК. Здатність розв'язувати складні завдання і проблеми у сфері професійної діяльності з обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.</p> <p><i>Загальні компетентності:</i></p> <p>ЗК01. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p> <p>ЗК03. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>ЗК04. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.</p> <p>ЗК05. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p> <p>ЗК09. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.</p> <p>ЗК10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).</p> <p><i>Фахові компетентності:</i></p> <p>СК03. Здатність застосовувати теоретичні, методичні і практичні підходи щодо організації обліку, контролю, планування та оптимізації податкових розрахунків.</p> <p>СК04. Здатність формувати фінансову звітність за міжнародними стандартами, коректно інтерпретувати, оприлюднювати й використовувати відповідну інформацію для прийняття ефективних управлінських рішень.</p> <p>СК05. Здатність застосовувати методи і методики аналітичного забезпечення сучасних систем менеджменту з урахуванням стратегії розвитку підприємства в умовах невизначеності, ризику та/або асиметричності інформації.</p> <p>СК06. Використовувати міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг з дотриманням вимог професійної етики в процесі практичної діяльності.</p> <p>СК07. Здатність формулювати завдання, удосконалювати методики та впроваджувати сучасні методи фінансового та управлінського обліку, аналізу, аудиту і оподаткування у відповідності зі стратегічними цілями підприємства.</p>	

СК08. Здатність виконувати адміністративно-управлінські функції у сфері діяльності суб'єктів господарювання, органів державного сектору.

СК09. Здатність здійснювати діяльність з консультування власників, менеджменту підприємства та інших користувачів інформації у сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування.

СК10. Здатність проводити наукові дослідження з метою вирішення актуальних завдань теорії, методики, організації та практики обліку, аудиту, аналізу, контролю та оподаткування.

СК12. Володіти теоретичними знаннями та практичними навичками для забезпечення консультування суб'єктів господарювання з обліку і оподаткування.

Програмні результати навчання:

ПР02. Знати теорію, методику і практику формування облікової інформації за стадіями облікового процесу і контролю для сучасних і потенційних потреб управління суб'єктами господарювання з урахуванням професійного судження.

ПР04. Організувати, розвивати, моделювати системи обліку і координувати діяльність облікового персоналу з урахуванням потреб менеджменту суб'єктів господарювання.

ПР05. Володіти інноваційними технологіями, обґрунтовувати вибір та пояснювати застосування нової методики підготовки і надання облікової інформації для потреб управління суб'єктом господарювання.

ПР06. Визначати інформаційні потреби користувачів облікової інформації в управлінні підприємством, надавати консультації управлінському персоналу суб'єкта господарювання щодо облікової інформації.

ПР07. Розробляти внутрішньофірмові стандарти і форми управлінської та іншої звітності суб'єктів господарювання.

ПР11. Розробляти та оцінювати ефективність системи контролю суб'єктів господарювання.

5. Організація навчання

Обсяг курсу – 90 год.

Вид заняття		Загальна кількість годин	
лекції		22	
практичні		20	
самостійна робота		48	
Ознаки курсу			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Статус дисципліни
I	071 Облік і оподаткування	перший	обов'язкова

Тематика навчальної дисципліни

Тема, план	Кількість годин		
	лекція	практичне заняття	самостійна робота студента
ТЕМА 1. ОСНОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ І КОНТРОЛЮ 1.1. Бухгалтерський облік, контроль і аналіз у системі управління господарством. 1.2. Зміст і передумови організації бухгалтерського обліку, аналізу та контролю. 1.3. Предмет, об'єкти організації бухгалтерського обліку, аналізу та контролю. 1.4. Поетапна побудова технології організації бухгалтерського обліку, аналізу та контролю.	2	1	2

<p>ТЕМА 2. ОРГАНІЗАЦІЯ НОРМАТИВНО-ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ. ФОРМУВАННЯ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ</p> <p>2.1. Система органів управління організацією бухгалтерського обліку.</p> <p>2.2. Організація нормативно-правового забезпечення облікового процесу.</p> <p>2.3. Розробка внутрішніх організаційних регламентів.</p> <p>2.4. Формування облікової політики щодо об'єктів обліку і контролю.</p>	2	1	4
<p>ТЕМА 3. ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ДОКУМЕНТУВАННЯ ТА ДОКУМЕНТООБІГУ. ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКОВОГО ПРОЦЕСУ</p> <p>3.1. Загальна побудова та технологія облікового процесу.</p> <p>3.2. Організація документообігу. Особливості електронного документообігу. Формування графіків документообігу.</p> <p>3.3. Організація облікових номенклатур на різних етапах облікового процесу.</p> <p>3.4. Організація документування та документообігу. Організація зберігання бухгалтерських документів.</p>	2	2	4
<p>ТЕМА 4. ОРГАНІЗАЦІЯ ПРАЦІ ПЕРСОНАЛУ, ЗАЙНЯТОГО БУХГАЛТЕРСЬКИМ ОБЛІКОМ, КОНТРОЛЕМ ТА АНАЛІЗОМ</p> <p>4.1. Призначення та функції бухгалтерської, контрольної та інших служб.</p> <p>4.2. Нормування праці працівників бухгалтерії. Посадові інструкції та відповідальність працівників, зайнятих обліком та контролем.</p> <p>4.3. Порядок приймання – передачі справ при зміні бухгалтера. Складання акту приймання – передачі справ.</p>	2	2	4
<p>ТЕМА 5. БУХГАЛТЕРСЬКИЙ КОНТРОЛЬ І ЮРИДИЧНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ПЕРСОНАЛУ</p> <p>5.1. Завдання та організація бухгалтерського контролю.</p> <p>5.2. Організація бухгалтерського контролю суб'єктами господарювання.</p> <p>5.3. Процедури бухгалтерського контролю.</p> <p>5.4. Види юридичної відповідальності облікових працівників. Дисциплінарна та матеріальна відповідальність. Адміністративна та кримінальна відповідальність персоналу.</p>	2	2	6
<p>ТЕМА 6. ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ ВЛАСНОГО КАПІТАЛУ. ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ</p> <p>6.1. Нормативне забезпечення та організація обліку власного капіталу та зобов'язань. Організація документального забезпечення обліку власного капіталу та зобов'язань.</p> <p>6.2. Організація аналітичного і синтетичного обліку обліку власного капіталу та зобов'язань.</p> <p>6.3. Особливості організації обліку власного капіталу та зобов'язань за МСФЗ.</p>	2	2	4
<p>ТЕМА 7. ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ ТА АНАЛІЗУ НЕБОРОТНИХ І ОБОРОТНИХ АКТИВІВ</p> <p>7.1. Нормативне забезпечення та організація обліку активів. Організація документування руху активів.</p> <p>7.2. Організація складського обліку активів.</p> <p>7.3. Організація аналітичного і синтетичного обліку активів. Організація документування процесу інвентаризації</p> <p>7.4. Особливості організації обліку активів за МСФЗ.</p>	2	2	4

<p>ТЕМА 8. ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ ТА АНАЛІЗУ ВИТРАТ, ДОХОДІВ І РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА</p> <p>8.1. Нормативне забезпечення та організація обліку і документування витрат, доходів і результатів діяльності. Організація документування руху активів.</p> <p>8.2. Організація аналітичного і синтетичного обліку витрат, доходів і результатів діяльності.</p> <p>8.3. Особливості організації обліку активів за МСФЗ.</p> <p>8.4. Організація обліку нерозподіленого прибутку (непокритих збитків).</p>	2	2	6
<p>ТЕМА 9. ОРГАНІЗАЦІЯ, ФОРМУВАННЯ ТА ОПРАЦЮВАННЯ ЗВІТНОСТІ ДЛЯ ЦІЛЕЙ УПРАВЛІННЯ І КОНТРОЛЮ</p> <p>9.1. Організаційні основи формування й опрацювання фінансової звітності.</p> <p>9.2. Організаційні основи формування й опрацювання податкової звітності.</p> <p>9.3. Організаційні основи формування й опрацювання управлінської звітності.</p> <p>9.4. Особливості організації звітності за МСФЗ.</p>	2	2	6
<p>ТЕМА 10. ОРГАНІЗАЦІЯ ІНФОРМАЦІЙНОГО, ТЕХНІЧНОГО ТА ЕРГОНОМІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОБЛІКУ, КОНТРОЛЮ Й АНАЛІЗУ</p> <p>10.1. Організація інформаційного та технічного забезпечення обліку контролю і аналізу.</p> <p>10.2. Вимоги до ергономічного забезпечення бухгалтерського обліку, контролю і аналізу.</p> <p>10.3. Організація захисту інформації.</p>	2	2	4
<p>ТЕМА 11. ПЛАНУВАННЯ ПЕРСПЕКТИВНОГО РОЗВИТКУ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ І КОНТРОЛЮ</p> <p>11.1. Організація планування розвитку бухгалтерського обліку і контролю.</p> <p>11.2. Підходи до оцінювання ефективності розвитку бухгалтерського обліку і контролю.</p> <p>11.3. Проблемні аспекти та напрями перспективного розвитку обліку і облікової політики у контексті функцій управління.</p>	2	2	4
Разом	22	20	48

6. Система оцінювання курсу	
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	<p>100 балів: 50 балів протягом семестру, 50 балів за іспит.</p> <p>Протягом семестру 50 балів складається: Практичні заняття – 40 балів. Самостійна робота – 10 балів.</p> <p>Загальна оцінка за курс відображається за шкалою: “відмінно” – студент демонструє повні і глибокі знання навчального матеріалу, достовірний рівень розвитку умінь та навичок, правильне й обґрунтоване формулювання практичних висновків, наводить повний обґрунтований розв’язок прикладів та задач, аналізує причинно-наслідкові зв’язки; вільно володіє науковими термінами; “добре” – студент демонструє повні знання навчального матеріалу, але допускає незначні пропуски фактичного матеріалу, вміє застосувати його до розв’язання конкретних прикладів та задач, у деяких випадках нечітко формулює загалом правильні відповіді, допускає окремі несуттєві помилки та неточності розв’язках; “задовільно” – студент володіє більшою частиною фактичного матеріалу, але викладає його не досить послідовно і логічно, допускає істотні пропуски у відповіді, не завжди вміє правильно застосувати набуті знання до розв’язання конкретних прикладів та задач, нечітко, а інколи й невірно формулює основні твердження та причинно-наслідкові зв’язки; “незадовільно” – студент не володіє достатнім рівнем необхідних знань, умінь, навичок, науковими термінами.</p>
Вимоги до письмових робіт	<p>Відповідно до навчального плану, студент виконує дві модульні контрольні роботи. Головна мета – перевірка самостійної роботи студентів в процесі навчання, виявлення ступеня засвоєння ними теоретичних положень курсу. При розв’язанні задач студент має детально розписувати результати.</p> <p>Для студентів денної форми навчання передбачено дві модульні контрольні роботи виконані в аудиторії у першому семестрі – на 5 та 10 занятті.</p> <p>Для студентів заочної форми навчання передбачено одну домашню контрольну роботу, яка повинна бути надіслана на електронну пошту викладача за 10 днів до початку сесії.</p>
Практичні заняття	<p>Практичне заняття проводиться з метою формування у студентів умінь і навичок з предмету, вирішення сформульованих завдань, їх перевірка та оцінювання. За метою і структурою практичні заняття є ланцюжком, який пов’язує теоретичне навчання і навчальну практику з дисципліни, а також передбачає попередній контроль знань студентів. Оцінка за практичне заняття враховується при виставленні підсумкової оцінки з дисципліни.</p>
Умови допуску до підсумкового контролю	<p>Максимальну оцінку 50 балів студент може отримати протягом семестру, решта 50 балів на іспиті. Мінімальним допуском до іспиту є 25 балів.</p>
Самостійна робота	<p>Загальний обсяг годин самостійної роботи студента, що відводиться на вивчення дисципліни «Організація обліку і контролю» складає 48 годин. Студентам пропонується виконання завдань, що розміщені у Системі дистанційного навчання Прикарпатського національного університету імені В. Стефаника (https://d-learn.pnu.edu.ua/developer/course/view/6730).</p>

Згідно графіку навчального процесу в період контролю за самостійною роботою студент проходить тестування на платформі дистанційного навчання.

7. Політика курсу

Письмові роботи: студент повинен самостійно виконувати навчальні завдання, завдання поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей).

Студент опрацьовує питання, що призначені для самостійного вивчення і для контролю проходить тестування в системі дистанційного навчання у визначений для контролю самостійної роботи період згідно графіку навчального процесу.

Академічну заборгованість студент здає відповідно до графіку ліквідації академічної заборгованості за встановленими в університеті правилами.

Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання та виявлення плагіату у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>. Списування під час контрольних робіт та екзамену заборонені. Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише для виконання он-лайн тестування. Для обчислень можна використовувати калькулятор.

Вживати їжу та напої під час занять в аудиторії забороняється (крім води або за медичними показаннями).

Відвідування занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в дистанційному форматі відповідно до встановлених університетом правил.

Пропуски занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку на консультаціях, при цьому оцінка не ставиться, а "нб" округляється.

Індивідуальні завдання виконуються відповідно до затверджених кафедрою вимогах.

Політика щодо дедлайнів та перескладання: роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (на 20% менше). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, довідка від лікаря з зазначенням періоду хвороби).

У студентів є можливість отримати додатковий бал до підсумкової оцінки, пройшовши онлайн курси на платформі Prometheus та/або Coursera. Також приймаються сертифікати, які підтверджують проходження курсів студентом на інших платформах неформальної освіти. Назва курсів повинні відповідати тематиці вказаної дисципліни. Як правило, студент попередньо повинен погодити з викладачем коректність обраного курсу.

8. Рекомендована література

1. Закон України "Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні" (зі змінами і доповненнями) від 16.07.99 р. № 996 – XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text>
2. Закон України "Про електронні документи та електронний документообіг" від 22.05.2003 № 851-IV, із змінами та доповненнями. Сайт Верховної ради України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.
3. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань та господарських операцій підприємств і організацій, затверджений наказом Міністерства фінансів України від 30.11.99 р. № 291, із змінами та доповненнями. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua>.
4. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затверджена наказом Міністерства фінансів України від 30.11.99 р. № 291, із змінами та доповненнями.
5. Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку від 24.05.1995 р. № 88, із змінами та доповненнями : сайт Верховної ради України.
6. Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань від 02.09.2014 р. № 879. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua>.
7. Методичні рекомендації щодо застосування реєстрів бухгалтерського обліку, затвердженими наказом Міністерства фінансів України від 29 грудня 2000 р. № 356, із змінами та доповненнями : сайт Верховної ради України.
8. Методичні рекомендації щодо облікової політики підприємства, затв. наказом Міністерства фінансів України від 27.06.2013 р. № 635. URL: <http://search.ligazakon.ua>
9. Порядок подання фінансової звітності від 28.02.2000 р. № 419, із змінами та доповненнями . Сайт

Верховної ради України. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua>

10. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку № 1 “Загальні вимоги до фінансової звітності” сайт Верховної ради України. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua>

11. Артюх О. В. Податковий аудит у системі фінансового контролю : монографія / О. В. Артюх. – Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2018. – 412 с.

12. Гарасим П.М., Клим Н.М., Новак У.П., Падюка М.В. Організація обліку в галузях економіки: навч. посіб. Львів: Ліга-Прес, 2018. 410 с.

13. Економічний аналіз діяльності суб’єктів господарювання : [навчальний посібник] / В. В. Шкроміда, М.М. Василюк, Т.М. Гнатюк. – Івано-Франківськ, 2016.— 315 с.

14. Ковальова Т.В. Організація бухгалтерського обліку : [навч. посіб.] / Ковальова Т. В., Бровко В. М., Савченко Т. В. ; Харків, нац. автомоб.-дорож. ун-т. Харків : ХНАДУ, 2017. 175 с.

15. Кузь В.І. Організація бухгалтерського обліку : [навч. посіб.] / В. І. Кузь ; Чернівець. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. Чернівці : ЧНУ ім. Юрія Федьковича : Рута, 2019. 223 с.

16. Любимов, М. О., Педченко, Н. С., Артюх-Пасюта, О. В., Мілька, А. І., & Прохар, Н. В. (2022). Розвиток організації бухгалтерського обліку в Україні в сучасних умовах. Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. Серія «Економічні науки», 2 (106), 42-47.

17. Лубенченко О.Е., Костирко Р. О., Шульга С.В., Василюк М.М.

Формування облікової політики закладів охорони здоров’я в новітніх умовах їх реформування // Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики, Том 5, № 40, 2021, С. 167–177.

18. Островерха Р.Є. Організація обліку: підручник. Київ: Центр навчальної літератури. 2017. 568 с.

19. Організація обліку : [навчально-методичний посібник] / М. М. Василюк, Т. М. Гнатюк, В. В. Шкроміда, Н. Б. Мельник. – Івано-Франківськ, 2013. – 340 с

20. Організація бухгалтерського обліку: Навч. посібник.– Дніпро: ДВНЗ ПДАБА, – Вена.: Premier Publishing s.r.o. Vienna, 2018. – 102 с

21. Правдюк Н. Л., Коваль Л. В., Коваль О. В. Облікова політика підприємств. Навчальний посібник. Видавництво «Центр учбової літератури» Київ – 2020.- 647 с.

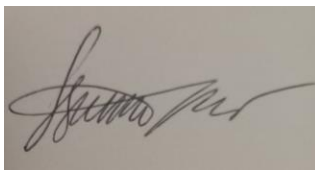
22. Шот, А., Підручняк, К. Організація бухгалтерського обліку та оподаткування на підприємствах у сучасних умовах. Молодий вчений, 12 (112), -2022.- 129-133. **Інтернет-ресурси**

Бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>

Нормативно-правова база України URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/>

Державна служба статистики України URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>

Викладач

Марія ВАСИЛЮК